

**URAD VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA KOMUNICIRANJE**

Gregorčičeva 25
1000 Ljubljana

gp.ukom@gov.si

Številka: 091-434/2012/5
Datum: 3. 11. 2015

Zadeva: Predlagam.vladi.si predlog 2769-401: Legalizacija evtanazije
Zveza: Vaš dopis št. 092-401/2012/4 z dne 21. 10. 2015

Na Ministrstvu za zdravje smo dne 26. 10. 2015 prejeli predlog, podan preko spletnega orodja *predlagam.vladi.si* v zvezi z legalizacijo evtanazije.

Po Kazenskem zakoniku (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo in 54/15; v nadaljnjem besedilu: KZ-1) sta tako uboj (115. člen KZ-1) kot tudi napeljevanje in pomoč pri samomoru (120. člen KZ-1) opredeljena kot kaznivi dejanji. Naša sodna praksa pa primera uboja iz usmiljenja in pomoči pri samomoru ne pozna.

Pri Komisiji RS za medicinsko etiko (v nadaljnjem besedilu: Komisija) so mnenja, da dolžnost zdravnika ohraniti življenje preneha, ko je bolezen nastopila nepovratno proti bolnikovi smrti in kadar so poškodbe tako hude, da ni mogoče računati na preživetje. Takrat mora zdravnik lajšati trpljenje bolnika. Stališče Komisije glede evtanazije je jasno – aktivni ukrepi s ciljem, da se bolnikovo življenje konča, so prepovedani tako po zakonu kot tudi po načelih medicinske deontologije tudi takrat, ko je bolnik tik pred smrtjo.

Ker ljudje v nereverzibilnem vegetativnem stanju niso sposobni odločati sami o sebi, bi o njihovem življenju posledično lahko odločali drugi, kar pa bi lahko vodilo do številnih zlorab. Če ne želimo, da bi nas v primeru trajnega vegetativnega stanja, ko ne bi bili več sposobni odločati sami o sebi, ohranjali pri življenju nam 34. člen Zakona o pacientovih pravicah (Uradni list RS, št. 15/08) daje pravico, da določene zdravstvene oskrbe pisno vnaprej odklonimo.

Pacient, ki je sposoben odločanja o sebi in je dopolnil 18 let starosti, ima pravico, da se upošteva njegova volja o tem, kakšne zdravstvene oskrbe ne dovoljuje, če bi se znašel v položaju, ko ne bi bil sposoben dati veljavne privolitve, če:

1. bi trpel za hudo boleznijo, ki bi glede na dosežke medicinske znanosti v kratkem času vodila v smrt tudi ob ustreznem medicinskem posegu oziroma zdravstveni oskrbi in tako zdravljenje ne daje upanja na ozdravitev oziroma izboljšanja zdravja ali lajšanje trpljenja, ampak samo podaljšuje preživetje,
2. bi mu medicinski poseg oziroma zdravstvena oskrba podaljšala življenje v položaju, ko bo bolezen ali poškodba povzročila tako hudo invalidnost, da bo dokončno izgubil telesno ali duševno sposobnost, da bi skrbel zase.

V naprej izražena volja na smrt bolnega pacienta, ki zavrača ukrepe za podaljševanje preživetja, je za zdravnika zavezujoča, volja pacienta, ki zavrača ukrepe za podaljševanje življenja v položaju, ko bi zaradi bolezni ali poškodbe izgubil sposobnost sam skrbeti zase, pa mora biti upoštevana kot smernica pri odločanju o zdravljenju. Vnaprej izraženo voljo je treba upoštevati, ko nastopi položaj, ki ga predvideva opredelitev in če hkrati ne obstoji utemeljen dvom, da bi pacient voljo v teh okoliščinah preklical. Vnaprej izražena volja mora biti dokumentirana na posebnem obrazcu. Pisna izjava volje velja pet let in jo pacient lahko ne glede na sposobnost odločanja o sebi kadar koli s pisno izjavo prekliče.

Z namenom preprečevanja zlorab in zaradi etične dileme, je v Sloveniji in v večini drugih evropskih držav evtanazija prepovedana. Prepoved se nanaša tako na aktivno kot tudi na pasivno evtanazijo. Menimo, da je mogoče na smrt bolnim ali umirajočim z ustreznimi paliativnimi ukrepi znatno olajšati trpljenje.

Pri morebitnem odgovoru na naš dopis vas prosimo, da se sklicujete na številko tega dopisa.

S spoštovanjem.

Pripravila:
Vesna Kovač
višja svetovalka II

Mojca Grabar
vodja Pravne službe

Vročiti:
- Urad Vlade Republike Slovenije za komuniciranje, Gregorčičeva 25, 1000 Ljubljana, po e-pošti: gp.ukom@gov.si